

GREEK NOUNS: THIRD DECLENSION

Prof. Vanessa Gorman
University of Nebraska-Lincoln
vgorman1@unl.edu

Remember what you have learned already

- Characteristics of nouns = **gender**, **number**, and **case**
- Neuter nouns have the same form in nominative and accusative cases
 - Neuter plural nouns take singular verbs
- **Articles** match the nouns they modify in gender, number, and case
 - They do not have third declension forms.
 - Therefore they may well have different endings than the nouns they modify, especially with the 3rd declension

3rd declension [consonant stem]

- Some of the most common words in all Greek
 - *Man, woman, child, ship, night, month, winter, father, city, wall, town, king, etc.*
- 27 - 3rd declension nouns used more than 20 times in the *Hellenika*
- Distributed evenly by gender
 - 9 masculine
 - 9 feminine
 - 7 neuters
 - 2 masculine (feminine)
- The article is your friend!

Feminine – Masculine – Neuter Articles

Case	Sing	Plural		Sing	Plural		Sing	Plural
Nominative	ἡ	αἱ		ὁ	οἱ		τὸ	τὰ
Genitive	τῆς	τῶν		τοῦ	τῶν		τοῦ	τῶν
Dative	τῇ	ταῖς		τῷ	τοῖς		τῷ	τοῖς
Accusative	τήν	τάς		τόν	τούς		τὸ	τὰ

3rd declension [consonant stem]

- Different stems combine with standard endings according to different patterns
 - 9 + irregulars
 - Our vocab is spread evenly across the patterns
- Crucial to know the genitive singular form to obtain the stem!
 - ὁ ἀνὴρ, τοῦ ἀνδρός = *the man* [stem = ἀνδρ-]
 - ἡ γυνή, τῆς γυναικός = *woman/wife* [stem = γυναικ-]
 - ἡ νύξ, τῆς νύκτος = *night* [stem = νύκτ-]
 - τὸ πρᾶγμα, τοῦ πράγματος = *deed/problem* [stem = πράγματ-]

Cannot predict stem from nominative form

(examples courtesy CGCG)

- ὁ ἀγών, **ἀγῶ**νος (*contest*)
- ἡ ἐλπίς, **ἐλπί**δος (*hope*)
- ὁ πατήρ, **πατρ**ός (*father*)
- ὁ γέρον, **γέρον**τος (*old man*)
- ἡ πόλις, **πόλε**ως (*city-state*)
- ὁ σωτήρ, **σωτῆ**ρος (*saviour*)

Third Declension Basic Endings

number	case	masc/fem	neuter
Sing	Nom	-- or -ς	--
	Gen		-ος
	Dat		-ι
	Acc	-ᾶ (or -ν)	--
Plur	Nom	-εις	-ᾶ/η
	Gen		-ων
	Dat		-σι(ν)
	Acc	-ᾶς	-ᾶ/η

Stems ending in -ντ

masc/fem

-- or -ς

-ος

-ῖ

-ᾶ or -ν

-ες

-ων

-σῖ(ν)

-ᾶς

- ο ὁ ἄρχων, ἄρόντος = *ruler*

ἄρχων

ἄρχοντες

ἄρχοντος

ἄρχοντων

ἄρχοντι

ἄρχουσι

ἄρχοντα

ἄρχοντας

Stems ending in nasal (-ν) Also liquids (-λ, -ρ)

harbor; winter; month (all masculines)

masc/fem
-- or -ς
-ος
-ι
-ᾶ or -ν
-εις
-ων
-σι(ν)
-ᾶς

λιμήν	λιμέν <u>εις</u>
λιμέν <u>ος</u>	λιμέν <u>ων</u>
λιμέν <u>ι</u>	λιμέ <u>σι(ν)</u>
λιμέν <u>α</u>	λιμέν <u>ας</u>

χειμών	χειμῶ <u>νεις</u>
χειμῶ <u>νος</u>	χειμῶ <u>νων</u>
χειμῶ <u>νι</u>	χειμῶ <u>σι(ν)</u>
χειμῶ <u>να</u>	χειμῶ <u>νας</u>

μείς	μῆ <u>νεις</u>
μην <u>ός</u>	μην <u>ῶν</u>
μην <u>ι</u>	μη <u>σί(ν)</u>
μῆ <u>να</u>	μῆ <u>νας</u>

M/F stems ending in dentals (τ, δ, θ)

night (f); *fatherland* (f); *fugitive* (m/f); *child* (m/f)

masc/fem
-- or -ς
-ος
-ῖ
-ᾶ or -v
-ες
-ων
-σῖ(v)
-ᾶς

νύξ	νύκ <u>τες</u>
<u>νυκτός</u>	νυκ <u>των</u>
νυκ <u>τί</u>	νυ <u>ξί</u> /νύκ <u>τεσι(v)</u>
νύκ <u>τα</u>	νύκ <u>τας</u>

πατρίς	πατρί <u>δες</u>
<u>πατρίδος</u>	πατρί <u>δων</u>
πατρί <u>δι</u>	πα <u>τρίσι(v)</u>
πατρί <u>δα</u>	πατρί <u>δας</u>

φυγάς	φυγά <u>δες</u>
<u>φυγάδος</u>	φυγά <u>δων</u>
φυγά <u>δι</u>	φυ <u>γάσι(v)</u>
φυγά <u>δα</u>	φυγά <u>δας</u>

παῖς	παῖ <u>δες</u>
παι <u>δός</u>	παί <u>δων</u>
παι <u>δί</u>	παί <u>δεσι(v)</u>
παῖ <u>δα</u>	παῖ <u>δας</u>

Feminine palatal (velar): *phalanx*

masc/fem

-- or -ς

-ος

-ῖ

-ᾶ or -v

-ες

-ων

-σῖ(v)

-ᾶς

φάλαγξ

φάλαγγες

φάλαγγος

φαλάγγων

φάλαγγι

φάλαγγι(v)

φάλαγγα

φάλαγγας

Neuter stems ending in dentals (τ, δ, θ)

army/campaign; money; deed/problem

neuter
--
-ος
-ῖ
--
-ᾶ/η
-ων
-σῖ(v)
-ᾶ/η

στράτευμα	στρατεύμα <u>α</u>
στρατεύμα <u>τος</u>	στρατευμά <u>των</u>
στρατεύμα <u>τι</u>	στρατεύμα <u>σι(v)</u>
στράτευμα	στρατεύμα <u>α</u>

χρῆμα	χρήμα <u>α</u>
χρήμα <u>τος</u>	χρημά <u>των</u>
χρήμα <u>τι</u>	χρήμα <u>σι(v)</u>
χρῆμα	χρήμα <u>α</u>

πρᾶγμα	πρήγμα <u>α</u>
πράγμα <u>τος</u>	πραγμά <u>των</u>
πράγμα <u>τι</u>	πράγμα <u>σι(v)</u>
πρᾶγμα	πρήγμα <u>α</u>

Masculines stems ending in $-\epsilon\rho/-\rho$

man; father

masc/fem
-- or -ς
-ος
-ῖ
-ᾶ or -v
-ες
-ων
-σι(v)
-ᾶς

άνήρ	ἄνδρ <u>ες</u>
ἄνδρ <u>ός</u>	ἄνδρ <u>ῶν</u>
ἄνδρ <u>ί</u>	ἄνδρ <u>άσι(v)</u>
ἄνδρ <u>α</u>	ἄνδρ <u>ας</u>

πατήρ	πατέρ <u>ες</u>
πατρ <u>ός</u>	πατέρ <u>ων</u>
πατρ <u>ί</u>	πατρ <u>άσι(v)</u>
πατέρ <u>α</u>	πατέρ <u>ας</u>

*Also: ἡ μήτηρ, μητρός (*mother*)
 ἡ θυγάτηρ, θυγατρός (*daughter*)

*less common

Lemmas ending in -ες, -ος, or -ας

[σ between vowels drops out]

wall (neut); *triereme* (fem); *end* (neut); *year* (neut)

masc/ fem	neuter
-- or -ς	--
-ος	
-ī	
-ᾶ or -v	--
-ες	-ᾱ/η
-ων	
-σῑ(v)	
-ᾶς	-ᾱ/η

τεῖχος	τείχη
τεί <u>χους</u>	τει <u>χῶν</u>
τεί <u>χει</u>	τεί <u>χεσι(v)</u>
τεῖχος	τείχη

τέλος	τέλη
τέ <u>λους</u>	τε <u>λῶν</u>
τέ <u>λει</u>	τέ <u>λεσι(v)</u>
τέλος	τέλη

τριήρης	τριήρ <u>εις</u>
τριήρ <u>ους</u>	τριηρ <u>ῶν</u>
τριήρ <u>ει</u>	τριήρ <u>εσι(v)</u>
τριήρ <u>η</u>	τριήρ <u>εις</u>

ἔτος	ἔτη
έ <u>τεος</u>	έ <u>τῶν</u>
έ <u>τει</u>	έ <u>τεσι(v)</u>
ἔτος	ἔτη

Stems ending in -ι or -υ

Genitive singular usually= -εως

city-state (fem); *old man/envoy* (masc); *town* (neut); *power* (fem)

masc/ fem	neuter
-- or -ς	--
-ος	
-ι	
-ᾶ or -υ	--
-εις	-ᾶ/η
-ων	
-σι(v)	
-ᾶς	-ᾶ/η

πόλις	πόλ <u>εις</u>
πόλ <u>εως</u>	πόλ <u>εων</u>
πόλ <u>ει</u>	πόλ <u>εσι(v)</u>
πόλ <u>ιν</u>	πόλ <u>εις</u>

πρέσβυς	πρέσβ <u>εις</u>
πρέσβ <u>εως</u>	πρέσβ <u>εων</u>
πρέσβ <u>ει</u>	πρέσβ <u>εσι(v)</u>
πρέσβ <u>υν</u>	πρέσβ <u>εις</u>

ἄστυ	ἄστη
ἄστ <u>εως</u>	ἄστ <u>έων</u>
ἄστ <u>ει</u>	ἄστ <u>εσι(v)</u>
ἄστυ	ἄστη

δύναμ <u>ις</u>	δυνάμ <u>εις</u>
δυνάμ <u>εως</u>	δυνάμ <u>εων</u>
δυνάμ <u>ει</u>	δυνάμ <u>εσι(v)</u>
δύναμ <u>ιν</u>	δυνάμ <u>εις</u>

Stems ending in -ευ, -αυ, -ου [vowels contract!]

Genitive singular = -εως

ship (fem); *king* (masc); *horseman* (masc); Zeus (masc)

masc/ fem	neuter
-- or -ς	--
-ος	
-ῖ	
-ᾶ or -v	--
-ες	-ᾶ/η
	-ων
	-σῖ(v)
-ᾶς	-ᾶ/η

ναῦς	νῆες
νεώς	νεῶν
νηί	ναυσί
ναῦν	ναῦς

βασιλεῦς	βασιλεῖς/βασιλῆς
βασιλέως	βασιλέων
βασιλεῖ	βασιλεῦσι
βασιλέα	βασιλέας

ἵππεύς	ἵππηῆς
ἵππέως	ἵππέων
ἵππεῖ	ἵππεῦσι
ἵππέα	ἵππεῖς

Ζεύς
Δίος
Διῖ
Δία

Many irregulars, but only one on our list:
woman/wife

masc/ fem	neuter
-- or -ς	--
-ος	
-ī	
-ǎ or -v	--
-ες	-ā/η
-ων	
-σī(v)	
-ǎς	-ā/η

Once you know the stem, it is unproblematic.

γυνή	γυναῖκ <u>ες</u>
γυναι <u>κός</u>	γυναικ <u>ῶν</u>
γυναικ <u>ί</u>	γυναι <u>ξί(v)</u>
γυναῖκ <u>α</u>	γυναῖκ <u>ας</u>

Names ending in -ης

Περικλῆς	Σωκράτης
Περιλέους	Σωκράτους
Περικλεῖ	Σωκράτει
Περικλέα	Σωκράτη(ν)

But they may be first declension!

Εὐριπίδης
Εὐριπίδου
Εὐριπίδη
Εὐριπίδην

labial [π, β, φ]; palatal [κ, γ, χ]		Irregular				-ερ/-ρ					
<i>phalanx</i>	φάλαγξ	φάλαγγες	<i>woman, wife</i>	γυνή	γυναῖκες	<i>man</i>	άνήρ	άνδρες	<i>father</i>	πατήρ	πατέρες
fem	φάλαγγος	φαλάγγων	fem	γυναικός	γυναικῶν	masc	άνδρός	άνδρῶν	masc	πατρός	πατέρων
23	φάλαγγι	φάλαγξι(v)	29	γυναικί	γυναϊξι(v)	169	άνδρι	άνδράσι(v)	36	πατρί	πατράσι(v)
	φάλαγγα	φάλαγγας		γυναῖκα	γυναῖκας		άνδρα	άνδρας		πατέρα	πατέρας
dental [τ, δ, θ] M/F											
<i>night</i>	νύξ	νύκτες	<i>fugitive</i>	φυγάς	φυγάδες	<i>fatherland</i>	πατρίς	πατρίδες	<i>child, son</i>	παῖς	παῖδες
fem	νυκτός	νυκτῶν	masc/fem	φυγάδος	φυγάδων	fem	πατρίδος	πατρίδων	masc; (fem)	παιδός	παίδων
48	νυκτί	νυξί/νύκτεσι(v)	41	φυγάδι	φυγάσι(v)	36	πατρίδι	πατρίσι(v)	24	παιδί	παιδείσι(v)
	νύκτα	νύκτας		φυγάδα	φυγάδας		πατρίδα	πατρίδας		παῖδα	παῖδας
dental [τ, δ, θ] Neut									Stem in -vt		
<i>army, campaign</i>	στράτευμα	στρατεύματα	<i>money</i>	χρήμα	χρήματα	<i>deed, problem</i>	πράγμα	πρήγματα	<i>archon</i>	ἄρχων	ἄρχοντες
neuter	στρατεύματος	στρατεύμάτων	neuter	χρήματος	χρημάτων	neuter	πράγματος	πραγμάτων	masc	ἄρχοντος	ἄρχόντων
124	στρατεύματι	στρατεύμασι(v)	107	χρήματι	χρήμασι(v)	42	πράγματι	πράγμασι(v)	26	ἄρχοντι	ἄρχουσι
	στράτευμα	στρατεύματα		χρήμα	χρήματα		πράγμα	πρήγματα		ἄρχοντα	ἄρχοντας
liquid [λ, ρ] or nasal [ν]											
<i>harbor</i>	λιμήν	λιμένες	<i>winter</i>	χειμών	χειμῶνες	<i>month</i>	μείς	μήνες			
masc	λιμένος	λιμένων	masc	χειμῶνος	χειμώνων	masc	μηνός	μηνῶν			
30	λιμένι	λιμέσι(v)	24	χειμῶνι	χειμῶσι(v)	21	μηνί	μησί(v)			
	λιμένα	λιμένας		χειμῶνα	χειμῶνας		μῆνα	μῆνας			
stems in -ες, -ας, -ος											
<i>wall</i>	τείχος	τείχη	<i>trireme</i>	τριήρης	τριήρεις	<i>result; office</i>	τέλος	τέλη	<i>year</i>	ἔτος	ἔτη
neuter	τείχους	τειχῶν	fem	τριήρους	τριηρῶν	neuter	τέλους	τελῶν	neut	ἔτεος	ἐτῶν
115	τείχει	τείχεσι(v)	66	τριήρει	τριήρεσι(v)	21	τέλει	τέλεσι(v)	23	ἔτει	ἔτεσι(v)
	τείχος	τείχη		τριήρη	τριήρεις		τέλος	τέλη		ἔτος	ἔτη
stems in -ι, -υ											
<i>city</i>	πόλις	πόλεις	<i>envoy; elder</i>	πρέσβυς	πρέσβεις	<i>town</i>	ἄστυ	ἄστη	<i>might, power</i>	δύναμις	δυνάμεις
fem	πόλεως	πόλεων	masc	πρέσβεως	πρέσβεων	neuter	ἄστεως	ἀστέων	feminine	δυνάμεως	δυνάμεων
489	πόλει	πόλεσι(v)	71	πρέσβει	πρέσβεσι(v)	45	ἄστει	ἄστεσι(v)	34	δυνάμει	δυνάμεσι(v)
	πόλιν	πόλεις		πρέσβυν	πρέσβεις		ἄστυ	ἄστη		δύναμιν	δυνάμεις
stems in -ευ, -αυ, -ου									Names		
<i>ship</i>	ναῦς	νῆες	<i>king</i>	βασιλεύς	βασιλεῖς/βασιλῆς	<i>horseman</i>	ἵππεύς	ἵππῆς	Ζεὺς	Περικλῆς	Σωκράτης
fem	νεώς	νεῶν	masc	βασιλέως	βασιλέων	masc	ἵππέως	ἵππέων	Δίος	Περιλέους	Σωκράτους
201	νηί	ναυσί	124	βασιλεῖ	βασιλεῦσι	167	ἵππεῖ	ἵππεῦσι	Δί	Περικλεῖ	Σωκράτει
	ναῦν	ναῦς		βασιλέα	βασιλέας		ἵππέα	ἵππεις	Δία	Περικλέα	Σωκράτη(v)

